

Instrument ter doorlichting van het vakgroepfunctioneren
De Quick Scan

Ten behoeve van de kwaliteitsvisitatie van de
Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen

Januari 2008

Inleiding

Velen hebben de ervaring en overtuiging dat een goed functionerende vakgroep een positieve invloed heeft op de kwaliteit van de patiëntenzorg. Dit is de reden waarom evaluatie van het vakgroepfunctioneren onderdeel is van de kwaliteitsvisitatie. Er bestaat geen 'kwaliteitsnorm' voor het functioneren van vakgroepen; wetenschappelijke verenigingen kunnen en willen geen uitspraak doen over de 'best practice'. Voor het vakgroepfunctioneren geldt dat velen wegen naar Rome leiden.

Van u en uw vakgroep wordt gevraagd om het functioneren van uw vakgroep zelf te evalueren. Hiervoor is de zogenaamde Quick Scan ontwikkeld. Met behulp van de Quick Scan kunt u op systematische wijze de sterke en zwakke kanten van het vakgroepfunctioneren in kaart brengen.

De Quick Scan maakt onderscheid tussen 'harde' en 'zachte kanten' van het vakgroepfunctioneren. 'Harde kanten' hebben betrekking op: de wijze van besluitvorming, afspraken over registratie, administratie, het organiseren van vergaderingen etc. Het goed regelen van de harde kanten kan onder andere resulteren in duidelijke plannen en slagvaardig op treden van een vakgroep. Daarnaast zijn een goede mentale fundering en een positief samenwerkingsklimaat, de 'zachte kanten', van belang om als vakgroep effectief te functioneren.

De Quick Scan is opgebouwd uit een vijftal vragenlijsten met uitspraken over het functioneren van een vakgroep. De volgende aspecten van het functioneren worden bevraagd:

1. gedeelde doelen/taakopdracht
2. structuur vakgroep
3. besluitvorming en ondersteunende systemen
4. communicatie en klimaat
5. resultaten en reputatie

In totaal bestaat de Quick Scan uit 68 stellingen, verdeeld over de 5 hierboven genoemde aspecten.

Wilt u per uitspraak aangeven in welke mate u de uitspraak van toepassing vindt op de *huidige situatie* in uw vakgroep, en hoe *belangrijk* u het goed verlopen/functioneren van de in de uitspraak omschreven situatie vindt.

Kies een score op de schaal **1 tot 5** waarbij voor de waardering van de ***huidige situatie*** geldt dat

- 1 = de situatie in zeer geringe mate geldt voor u of uw vakgroep
- 2 = in geringe mate van toepassing is op u of uw vakgroep
- 3 = enigszins van toepassing is op u of uw vakgroep
- 4 = in hoge mate van toepassing is op u of uw vakgroep
- 5 = de situatie in zeer hoge mate van toepassing is op u of uw vakgroep

En voor de waardering van het ***belang*** van de uitspraak geldt dat

- 1 = de uitspraak zeer onbelangrijk is voor u
- 2 = niet belangrijk is voor u
- 3 = enigszins van belang is
- 4 = belangrijk is voor u
- 5 = de uitspraak zeer belangrijk is voor u

Het resultaat van de Quick Scan is een prioriteitenlijst van aspecten van het vakgroepfunctioneren waarvan de vakgroep vindt dat ze voor verbetering vatbaar zijn. De bedoeling is dat deze resultaten worden gebruikt bij het opstellen van (een agenda voor) verbeteracties waaraan de vakgroep de komende periode wenst te gaan werken. U kunt de resultaten op verschillende manieren rangschikken en prioriteren. U bent vrij daarin een keuze te maken. Laat u leiden door wat het meest zinvol is voor uw vakgroep.

Procedure

Stap 1

Bespreek met de afdeling automatisering en/of de kwaliteitsmedewerker van uw instelling hoe de verwerking van alle ingevulde Quick Scans het best georganiseerd kan worden.

Stap 2

Maak een eigen stappenplan om alle vakgroepleden door het invullen van de Quick Scan te loodsen. Er zijn diverse mogelijkheden:

- handmatig invullen en berekenen

Het uitgangspunt voor de berekening is dat de gewenste situatie de score 5 krijgt. De kloof tussen de gewenste (5 punten) en de huidige situatie (uw score) vermenigvuldigt met het belang dat is toegekend aan de uitspraak (kolom 2) bepaalt de prioriteit.

Aan de hand van een voorbeeld lichten we toe hoe de prioriteit per uitspraak wordt bepaald.

Stel dat u de huidige situatie (eerste kolom) en het belang (tweede kolom) van vragen 3.1, 3.2 en 3.3 heeft gewaardeerd zoals in het voorbeeld. De prioriteit berekent u dan volgens de formule:

De maximaal haalbare score (=5) minus uw score in kolom 1 maal uw score in kolom 2 = prioriteit.

Kortweg: $5 - (\text{kolom 1}) * (\text{kolom 2}) = (\text{kolom 3})$

Vraag		huidige situatie	belang	prioriteit
3.1	De planning van de werk- en dienstroosters is goed verzorgd	4	5	5 (5-4)*5
3.2	Vergaderingen zijn zelden overbodig en/of inefficiënt	3	5	10 (5-3)*5
3.3	Agendering en voorzitterschap zijn goed verzorgd	2	3	9 (5-2)*3

Het aspect met de hoogste uitkomst heeft de hoogste prioriteit. In dit voorbeeld dus het verbeteren van de planning en efficiëntie van vergaderingen.

Bereken eerst de prioriteit per stelling per lid van de vakgroep. Tel daarna deze prioriteiten van alle specialisten op. Dit is de vakgroepscore van prioriteiten.

- Excell spreadsheet: download het bestand "Quick Scan elektronisch" van de website www.revalidatiegeneeskunde.nl. De beheerdersinstructie kunt u downloaden van de website www.orde.nl ; via de zoekterm maatschapsfunctioneren krijgt u de benodigde informatie.

De gegevens kunnen snel en eenvoudig worden verwerkt door middel van de beschikbare Excell spreadsheet. U hoeft alleen de data in te voeren. De resultaten van de Quick Scan kunt u als een overzichtelijk histogram uitprinten.

Stap 3

Beleg een vakgroepvergadering ter voorbereiding van het invullen. Spreek af of u de vragenlijst invult voor u zelf, voor de vakgroep in stafverband of voor de vakgroep per werklocatie. Om zo duidelijk mogelijk resultaten te krijgen, kan het zinvol zijn om de Quick Scan zo scherp mogelijk in te vullen.

Stap 4

Beleg een vakgroepvergadering ter bespreking van de resultaten. Resultaat van deze bespreking is een prioriteitenlijst met die aspecten van het vakgroepfunctioneren die u (als eerste) wilt gaan aanpakken.

Voorbeelden van het opstellen van uw prioriteitenprogramma:

- Prioriteit wordt gegeven aan de 10 hoogste scores van het *totaal* van alle stellingen
- Prioriteit wordt gegeven aan de 2 hoogste scores van *elk* aspect van het functioneren

Stap 5

Maak met elkaar een realistisch plan van aanpak voor de verbetering van die vakgroep aspecten die u gezamenlijk in stap 3 hebt geïdentificeerd.

Stap 6

Stuur de uitkomsten van de Quick Scan en het plan van aanpak tijdig aan de visitatiecommissie.

1 Gedeelde doelen/taakopdracht

	Huidige status?	Belang?
1.1 We hebben als vakgroep duidelijk voor ogen wat we over 5 jaar bereikt willen hebben?		
1.2 We weten wat onze prioriteiten zijn		
1.3 We treden als eenheid naar buiten		
1.4 Iedereen voelt zich medeverantwoordelijk voor het resultaat van de vakgroep		
1.5 De leden van onze vakgroep zijn goed op de hoogte van relevante ontwikkelingen in het revalidatiecentrum/ziekenhuis, de regio en in het land		
1.6 Mijn collega's kennen mijn ambities, kwaliteiten en zwakke punten		
1.7 Ik ken de ambities, kwaliteiten en zwakke punten van mijn collega's		
1.8 We maken gebruik van elkaars sterke kanten		
1.9 We weten op welke punten van het vakgroepfunctioneren we sterker en zwakker zijn dan onze collega vakgroepen in de regio		
1.10 In onze vakgroep is uitgesproken wat een ieder verwacht van het vakgroepslid van de vakgroep.		
1.11 We hebben afgestemde opvattingen over diagnostiek, behandeling en nazorg.		

2 Structuur van de vakgroep

	Huidige status?	Belang?
2.1 We hebben duidelijke afspraken over de verdeling van organisatorische taken		
2.2 Het is duidelijk wie van ons aanspreekpunt is voor de verpleging, de staf, de directie en extern		
2.3 De manier waarop wij georganiseerd zijn, past goed bij mij (mijn persoonlijkheid)		
2.4 We weten waar we elkaar op kunnen aanspreken		
2.5 Onze organisatievorm is effectief en doelmatig		
2.6 De organisatorische taken die ik heb, kan ik goed aan		
2.7 We hebben duidelijke afspraken, die ik onderschrijf, over de vakinhoudelijke werkverdeling		
2.8 We nemen adequaat het werk van elkaar over		
2.9 Onze werkbelasting levert geen structurele problemen op		
2.10 Patiëntenoverdrachten zijn goed geregeld en worden adequaat bezocht		
2.11 Ik ben tevreden over de verdeling van het werk over de verschillende locaties		

3 Besluitvorming en ondersteunende systemen

	Huidige status?	Belang?
3.1 De planning van de werk- en dienstroosters is goed verzorgd		
3.2 De werk- en dienstroosters worden goed nageleefd		
3.3 Vakgroepvergaderingen zijn zelden overbodig en/of inefficiënt		
3.4 Agendering en voorzitterschap zijn goed verzorgd		
3.5 Onze vergaderingen gaan altijd door		
3.6 Ik beschik tijdig en over voldoende informatie voor een vakgroepvergadering		
3.7 We bereiden de vergaderingen goed voor		
3.8 De besluitvorming verloopt helder en efficiënt		
3.9 Besluiten worden in samenspraak genomen		
3.10 Afspraken worden nagekomen		
3.11 Detailzaken worden snel afgehandeld of gedelegeerd		
3.12 Van een besluit wordt de afhandeling bewaakt		
3.13 De aanwezigheid op vergaderingen is goed		
3.14 Onze praktijkondersteuning is goed georganiseerd		
3.15 We zijn in staat om taken te delegeren		

4 Communicatie en klimaat

	Huidige status?	Belang?
4.1 Ieder krijgt voldoende ruimte om een inbreng te leveren in de vakgroep		
4.2 Er wordt goed naar elkaar geluisterd		
4.3 Er heerst een open en veilige sfeer		
4.4 De communicatie met de rest van de staf verloopt goed		
4.5 De communicatie met de afdeling verloopt goed		
4.6 Het overleg met het secretariaat verloopt goed		
4.7 Er heerst een productief, taakgericht klimaat		
4.8 Fouten zijn goed bespreekbaar en we durven ze te bespreken en corrigeren		
4.9 We zijn op de hoogte van elkaars vakgerelateerde externe activiteiten (bijvoorbeeld deelname aan trials)		
4.10 Iedereen houdt zich aan het afgesproken medisch beleid		
4.11 Niemand loopt er de kantjes af		
4.12 We signaleren conflictharden tijdig en reageren alert		
4.13 Waardering voor elkaar (elkaars werk) wordt getoond		
4.14 We spreken elkaar rechtstreeks aan op ongewenst gedrag		
4.15 Over eventuele klachten en/of tuchtzaken wordt in de vakgroep openlijk gesproken		
4.16 Ik ben met plezier lid van deze vakgroep		
4.17 We ondernemen regelmatig gezamenlijk sociale activiteiten		
4.18 Ik ben tevreden over de inzet van alle vakgroepleden		

5 Resultaten en reputatie

	Huidige status?	Belang?
5.1 Ten aanzien van onze primaire taken (zorg en evt. onderwijs en onderzoek) leveren we goede kwaliteit		
5.2 We leveren een goede bijdrage aan de organisatie van de medische staf en het revalidatiecentrum/ziekenhuis		
5.3 Onze reputatie bij de huisartsen is goed		
5.4 Onze reputatie op de arbeidsmarkt (binnen de beroepsgroep) is goed		
5.5 Onze reputatie bij patiënten/in ons adherentiegebied is goed		
5.6 We hebben een duidelijke invloed in het revalidatiecentrum/ziekenhuisbeleid		
5.7 Collega-specialisten werken graag met ons samen		
5.8 De vakgroep is tevreden over mijn bijdrage aan de productie (zorg, en evt onderwijs en onderzoek)		
5.9 Ik ben tevreden over mijn beloning vanuit revalidatiecentrum/ ziekenhuis		
5.10 We hebben goed inzicht in onze eigen uitkomsten van zorg		
5.11 Wij rapporteren over onze klachten en MIP-meldingen		
5.12 De RvB en medewerkers op de afdelingen zien ons als goede specialisten		
5.13 We rapporteren periodiek over onze uitkomsten van zorg		